

काठमाडौं, चैत २। वैदेशिक रोजगारमा आकर्षक तलबको प्रलोभनामा पारी क्यानडा पठाइदिन्छु भन्दै रकम ठगी गरेको अभियोगमा काठमाडौं महानगरपालिका-९ बस्ने कञ्चनुर भीमदत्त नगरपालिका-१८ घर भएकी ५१ वर्षीया गीता भण्डारीलाई आइतबार प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। गीताले क्यानडा पठाइदिन्छु भन्दै ५ जनाबाट २७ लाख रूपैयाँ लिई सम्पर्कविहीन भएको भन्ने उजुरीको आधारमा काठमाडौं उपत्यका अपराध अनुसन्धान (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

भापामा कांग्रेस-एमाले-राप्रपाको राजनीतिक 'रिक्तता'

समानुपातिक सांसदको भरमा दलको विँडो

भापा, चैत २। लामो समयदेखि राष्ट्रिय राजनीतिमा प्रभाव राख्दै आएका ठूला दलका शीर्ष नेताहरूको गृहजिल्ला मानिने भापा पछिल्लो प्रतिनिधिसभा निर्वाचनपछि नयाँ राजनीतिक प्रयोगको केन्द्र बनेको छ।

प्रत्यक्ष निर्वाचनतर्फ पुराना दल पूर्ण रूपमा पराजित भएपछि नेपाली कांग्रेस, नेकपा एमाले र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)को राजनीतिक उपस्थितिलाई जोगाइराख्ने जिम्मेवारी अहिले समानुपातिक प्रणालीबाट निर्वाचित सांसदहरूको काँधमा आएको छ।

भापाका पाँचवटै प्रतिनिधिसभा निर्वाचन क्षेत्रमा राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का उम्मेदवारहरूले विजय हासिल गरेपछि दशकौँदेखि प्रभाव जमाउँदै आएका पुराना दल प्रत्यक्षतर्फ 'निल' भएका छन्। यसले भापाको राजनीतिक शक्ति सन्तुलनमा मात्र होइन, दलभित्रको संगठनात्मक संरचना र नेतृत्व समीकरणमा समेत नयाँ प्रश्न खडा गरेको छ।

यस परिस्थितिमा विभिन्न दलबाट सिफारिस भएकामध्ये नेपाली कांग्रेसबाट समानुपातिक सांसद सुशीला ढकाल र मनमाया विश्वकर्मा, नेकपा एमालेबाट निता घतानी तथा राप्रपाबाट खुरबू ओली अहिले जिल्लामा आ-आफ्नो दलको प्रतिनिधित्व गर्ने अनुहार बनेका छन्। प्रत्यक्षतर्फको हारले सिर्जना गरेको राजनीतिक रिक्तता पूर्ति गर्दै संगठनलाई पुनः सक्रिय बनाउने जिम्मेवारी उनीहरूकै काँधमा आइपुगेको देखिन्छ।

२०४८ सालयता भापा एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीको राजनीतिक आधार क्षेत्र मानिन्छ। तर, पछिल्लो निर्वाचनमा उनी राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका वरिष्ठ नेता बालेन्द्र शाह 'बालेन' सँग फराकिलो मतान्तरमा पराजित भए। त्यसैगरी राप्रपाका अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्गदेन पनि रास्वपा भापाका

सुशीला ढकाल
नेपाली कांग्रेस

मनमाया विश्वकर्मा
नेपाली कांग्रेस

निता घतानी
नेकपा एमाले

खुरबू ओली
राप्रपा

कार्यवाहक सभापति प्रकाश पाठकसँग फराकिलो मतान्तरमा पराजित भए। राष्ट्रिय राजनीतिक चतुर खेलाडीका रूपमा आफूलाई स्थापित गराएका उनीहरूले यसअघिका निर्वाचनमा गठबन्धन गरेर भए पनि सहज जित निकाल्दै संसदीय यात्रा तय गर्दै आएका थिए। तर, यस पटकको निर्वाचनमा सबै दल एक्लाएकै चुनावमा होमिए। गौण रूपमा केही नेताले तालमेल गरे पनि आम मतदाताले सबै समीकरण भंग गरिदिए। यी परिणामहरूले भापामा मतदाताको राजनीतिक मनोविज्ञानमा परिवर्तन आएको संकेत दिएका छ। पुराना दलको नेतृत्वप्रति असन्तुष्टि, वैकल्पिक राजनीतिक शक्तिप्रतिको आकर्षण तथा नयाँ राजनीतिक भाष्यको खोजीले मतदातालाई नयाँ दलतर्फ आकर्षित गरेको देखिन्छ।

प्रत्यक्षतर्फ पराजय व्यहोरेपछि भापामा कांग्रेस, एमाले र राप्रपाको संगठनात्मक सक्रियता कायम राख्ने मुख्य जिम्मेवारी

अब समानुपातिक सांसदहरूमा सरेको छ। तर, यो भूमिका सहज छैन। उनीहरूले संसदमा मात्र होइन जिल्लास्तरमा पनि दलको राजनीतिक उपस्थितिलाई पुनर्जीवित गर्नुपर्ने हुन्छ। पराजयपछि खस्किएको कार्यकर्ताको मनोबललाई उकास्नुपर्ने हुन्छ। आगामी चुनावका लागि संगठनलाई चलायमान बनाउन र जिल्लामा बजेट भित्र्याउने भूमिका पनि उनीहरूकै हुन्छ।

समानुपातिक सांसदहरू सामान्यतया क्षेत्रीय निर्वाचन क्षेत्रको प्रत्यक्ष जनसम्पर्कभन्दा बढी नीति र प्रतिनिधित्वको भूमिकामा देखिन्छन्। तर, भापाको वर्तमान परिस्थितिले उनीहरूलाई स्थानीयस्तरमा पनि सक्रिय राजनीतिक नेतृत्व लिन बाध्य बनाउने परिस्थिति देखिएको छ।

भापामा विगतका निर्वाचनहरूमा कांग्रेस, एमाले, तत्कालीन (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

एक करोड १६ लाख रकमसहित हुण्डी करोबारी पक्राउ

छ वर्ष कैद र रु. २२ करोडभन्दा बढी जरिवाना तोकिएका श्रेष्ठसहित फरार प्रतिवादीहरू नियन्त्रणमा

काठमाडौं, चैत २। हुण्डी तथा फिफ्टी कारोवारमा संलग्न २ जना १ करोड १६ लाखसहित पक्राउ परेका छन्।

प्रहरीले नागार्जुन नगरपालिका-८ भीमदुङ्गाबाट सोही ठाउँका २८ वर्षका सागर गिरी र २८ वर्षकै प्रमोदप्रसाद धिताल रहेका छन्।

उनीहरूको साथबाट विभिन्न बैंकको विभिन्न व्यक्तिको नाममा रहेको ३ थान चेक बुक, विभिन्न व्यक्तिको नाममा काटेको रु. २७ लाख ३० हजार रूपैयाँको चेक ३ वटा र विभिन्न व्यक्तिको नाममा रहेको विभिन्न बैंकको ४ वटा एटिएम पनि बरामद भएको छ।

यस्तै १ थान नागरिकता, २ चारपाङ्गे सवारी, १ दुई पाङ्गे सवारी साधन, १ सवारी दर्ता किताब, विभिन्न कम्पनीको ६ वटा मोबाइल फोन पनि बरामद भएको छ। त्यसैगरी ३१ वटा एनसेल र एनटीसीको सिमकार्ड, १ कम्प्युटर र बाइनास खातामा रहेको ७ हजार १ सय ७५ दशमलव ३४ यूएसडीटी पनि बरामद भएको प्रहरीले जनाएको छ।

यसैबीच छ वर्ष कैद र रु. २२ करोडभन्दा बढी जरिवाना तोकिएका एक जना फरार प्रतिवादीलाई प्रहरीले पक्राउ गरी सार्वजनिक गरेको छ।

पक्राउ पर्नेमा नेपाल शोयर मार्केट्स एण्ड फाइनेन्स लिमिटेडका तत्कालीन कार्यकारी अध्यक्ष नागार्जुन नगरपालिका-५ सीतापाइला बस्ने काठमाडौं महानगरपालिका-२४ वट्ट घर भएका ६९ वर्षीय योगेन्द्रप्रसाद श्रेष्ठ रहेका केन्द्रीय प्रहरी

प्रवक्ता एवम् प्रहरी नायब महानिरीक्षक अश्विनारायण काफ्लेले जानकारी दिए। उनले भने- केन्द्रीय अनुसन्धान ब्यूरो लाजिम्पाटबाट खटिएको प्रहरीले निजलाई काठमाडौं नागार्जुन नगरपालिका-५ सीतापाइलाबाट पक्राउ गरेको हो।

पक्राउ परेका श्रेष्ठ समेतले नेपाल शोयर मार्केट्स एण्ड फाइनेन्स लिमिटेडसँग सम्बद्ध रही अनियमित एवम् गैरकानूनी तरिकाले निक्षेपकर्ता एवम् संस्थाको हित विपरीत हुने कार्य गरी वैडिङ कसुरमा संलग्न रहेको हुँदा सर्वोच्च अदालतको २०८१ भदौ ५ गतेको फैसलाले श्रेष्ठलाई दुईवटा मुद्दामा क्रमशः रु. १९ करोड ४६ लाख एक हजार ६६२ दशमलव ३९ पैसा जरिवाना, तीन वर्ष कैद र तीन करोड २९ लाख ३९ हजार ६८९ दशमलव ५१ पैसा जरिवाना तथा तीन वर्ष कैद सजाय ठहर गरेको प्रहरीले जनाएको छ। निजलाई फौसला कार्यान्वयनका लागि काठमाडौं जिल्ला अदालतमा पेश गरिएको प्रवक्ता काफ्लेले बताए। (बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

विद्यालय जाँदै गरेका दुई बालिका बेपत्ता

भापा, चैत २। भापाको विर्तामोडस्थित देवी माध्यमिक विद्यालयमा अध्ययनरत दुई किशोरी विद्यालय जाने क्रममा बेपत्ता भएका छन्।

कक्षा ९मा अध्ययनरत अर्जुनधारा-५ निवासी इन्द्रप्रसाद गौतमकी १५ वर्षीया छोरी रञ्जना गौतम र सोही स्थानका विनोद कर्मकारकी १५ वर्षीया छोरी दुर्दि कर्मकार बुधवार बिहानदेखि सम्पर्कविहीन भएका हुन्। उनीहरू विगत दुई वर्षदेखि अर्जुनधारा-५ कञ्चनबारी टोलस्थित हरि सापकोटाको घरमा बस्दै अध्ययन गर्दै आएका थिए। दुवै बालिकाका अभिभावक वैदेशिक रोजगारीमा रहेको बताइएको छ।

बिहान करिब ८:१५ बजे विद्यालय जान्छौं भन्दै घरबाट निस्किएका उनीहरू विद्यालय नपुगेपछि र सम्भावित स्थानमा खोजी गर्दा पनि फेला नपरेपछि घरघरी सापकोटाले राति इलाका प्रहरी कार्यालय विर्तामोडमा जानकारी गराएका हुन्। प्रहरीका अनुसार किशोरीहरूको खोजीका लागि प्रहरी टोली परिचालन गरिएको छ भने घटनाबारे थप अनुसन्धान भइरहेको छ।

बालिका र महिलामाथि जबरजस्ती गर्दा...

काठमाडौं, चैत २। संखुवासभा र उदयपुरमा जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा दुई जनालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ।

संखुवासभाको चैनपुर नगरपालिका-३का २० वर्षीय दावा शेर्पालाई १० वर्षीया बालिकामाथि करणी गरेको आरोपमा आइतबारसम्म प्रहरीले पक्राउ गरेको हो। बालिकालाई जबरजस्ती गरेको उजुरी परेलगत्तै इलाका प्रहरी कार्यालय वानाबाट खटिएको टोलीले शेर्पालाई पक्राउ परेको प्रहरीले जनाएको छ।

त्यस्तै, उदयपुरमा ३८ वर्षीया महिलालाई जबरजस्ती करणी गरेको अभियोगमा कटारी नगरपालिका-५ भोलेका ३५ वर्षीय भेषबहादुर श्रेष्ठ पक्राउ परेका छन्।

श्रेष्ठले महिलालाई जबरजस्ती गरेको सूचना प्राप्त हुनासाथ इलाका प्रहरी कार्यालय कटारीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले उनलाई नै नियन्त्रणमा लिएको हो। प्रहरीले दुवै घटनाका सम्बन्धमा आवश्यक कानूनी प्रक्रिया अगाडि बढाउँदै थप अनुसन्धान भइरहेको जानकारी दिएको छ।

रेबिजविरुद्धको सुई अभाव

भापा, चैत २। मेचीनगर स्थानीयले महंगो मूल्य तिरेर निजी रेबिजविरुद्धको खोप (एन्टी रेबिज) खोपको अभाव भएको छ। सरकारी कोटाअनुसार आउने खोपको आपूर्ति ढिलो भएपछि अभाव भएको नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाका प्रमुख

सविता सापकोटाले बताइन्। यसले गर्दा स्थानीयले महंगो मूल्य तिरेर निजी क्लिनिकमा खोप लगाउन बाध्य हुनुपर्नेको उनको भनाइ छ। नगरपालिका-१० स्थित मेचीनगर आधारभूत अस्पतालमा विगत १५ दिनदेखि खोपको मौज्जात सकिएको नगरपालिका स्वास्थ्य शाखाका प्रमुख

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

भिटा विक्रीमा

बिर्तामोड नगरपालिका-१ बाल्मीकि लिङ्कन कलेज दक्षिण डाक्टर कोलेनीसँगको दक्षिण मोहडा भएको ११ धुर भिटा अर्जेन्ट परेर तु-विक्रीमा रहेकाले इच्छुकले मात्र सम्पर्क गर्नुहोला।

मो. ९८०७९२२३०१

वरिष्ठ मुटु रोग विशेषज्ञ

DR. RAJESH KUMAR PANJYAR
MBBS, MD INTERNAL MEDICINE,
DM CARDIOLOGY FAPSC (JAPAN)
NMC NO.: 8021
SENIOR CLINICAL & INTERVENTIONAL
CARDIOLOGIST

CATH LAB Training (सहिद मंगलाल राष्ट्रिय हृदय केन्द्र, बाँसवारी, काठमाडौं)

प्रत्येक महिनाको तेस्रो शनिवार विराटनगरबाट

उपचार हुने रोगहरू

- उच्च रक्तचाप (Blood Pressure), कोलेस्ट्रॉल
- छाती दुब्ले, चक्कर आउने, थकाउने धेरै हुने
- राति सुत्दा वा हिट्टा सँग फेर्नु गाह्रो हुने
- हाल, मुटु सुनिने, पसिना धेरै आउने, दुबल्को बढ्ने
- मुटुको कमजोरी (Heart Failure)
- हृदयघात (Heart Attack)
- पुरानो मुटु रोग सम्बन्धी समस्या
- ECG र मुटुको मिडियो एक्सरे (ECHO) सेवा
- मुटु सम्बन्धी अपरेसन गरेको तथा एम्बेस्कर
- राखेका विरामीहरू का लागि निवर्तित परामर्श

आर. आर. पोलिक्लिनिक
अन्नपूर्ण चोक, भद्रपुररोड (भद्रपुर बस स्टेण्डसँगै), विर्तामोड-४, भापा
०२३-५८१९७४, ८२०४८५९७४

तु-आवश्यकता

बिर्तामोड-५मा रहेको बस्नेत फ्रेस हाउसको लागि कामदारको आवश्यकता परेकोले सम्पर्क गर्नुहोला।

- खसी काट्न मासु बनाउन जान्ने पुरुष: १ जना
  - चिकन बनाउन जान्ने महिला पुरुष-१ जना
- खान, बस्न, एग्रोन र मेडिकलको व्यवस्थासहित**
नोट: खसी बनाउन (काटन जान्नेलाई) रु. १८०००/- र कुखुरा बनाउन (काटन जान्नेलाई) रु. १५०००/-को व्यवस्था छ।

मो. ९८०३४०९९७०

VACANCY ANNOUNCEMENT

मिति: ०३/१२/२०८२
यस Mechi Drishti Eye Hospital & Research Centre Pvt. Ltd., Birtamode-03, Jhapaका लागि निम्न पदहरूमा केही कर्मचारी आवश्यक परेको हुँदा योग्य तथा इच्छुक नेपाली नागरिकहरूबाट दरखास्त आह्वान गरिएको छ।

- आवश्यक पदहरू**
- Ophthalmic Assistant – Few
  - ANM/CMA(EHW) – Few
  - Office Assistant – Few
- आवेदन दिने अवधि:**
मिति २०८२ साल चैत ०३ गतेदेखि २०८२ साल चैत १८ गतेसम्म।

आवश्यक कागजातहरू

- व्यक्तिगत विवरण (CV/Bio-data)
- शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रहरूको प्रतिलिपि
- नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि
- पासपोर्ट साइज फोटो

इच्छुक उम्मेदवारहरूले आवश्यक कागजातसहित कार्यालय समयमा संस्थाको प्रशासन शाखामा प्रत्यक्ष बुझाउन वा इमेलमार्फत पठाउन सक्नेछन्।

सम्पर्क:
Administration
Mechi Drishti Eye Hospital & Research Centre Pvt.Ltd.
Birtamode-03, Jhapa, Nepal
Whatsap No : +977-9820665999
Contact: +977-023-535704
Email: careers.mechi@drishti eye.org
drishti.mechi@drishtieye.org

जुवा खेलिरहेका १४ जना पक्राउ

काठमाडौं, चैत २। काठमाडौंको मुटुमा रहेको एक अपार्टमेन्टमा जुवा खेलिरहेको अवस्थामा प्रहरीले १४ जनालाई नियन्त्रणमा लिएको छ।

काठमाडौं महानगरपालिका-पश्चिम ल्याण्डमाकै अपार्टमेन्टको कोठा नम्बर २०६ बाट कारोबार गर्ने मनहरा नगरपालिका-२का ५८ वर्षीय जीवन खड्कासहितको समूह पक्राउ परेको हो।

प्रहरीले जुवाको खालबाट ३ लाख ६० हजार रुपैयाँ नगद र १५ बुक तास समेत बरामद गरेको छ।

अपार्टमेन्टमा भाडामा लिएर वा समूह बनाएर ठूलो रकमको हारजित हुने गरी जुवा खेलिरहेको सूचनाका आधारमा प्रहरी त्यहाँ पुगेको थियो।

पक्राउ परेका सबैलाई हिरासतमा राखेर थप अनुसन्धान भइरहेको र उनीहरूमाथि जुवा ऐन अन्तर्गत कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाइने प्रहरीले जनाएको छ।

'पहाड' मा नेपाली समाजको कथा

निर्देशक तुलसी घिमिरेले युवा जनशक्ति विदेश पलायन हुँदा खाली भएका पहाड र यसले ल्याउने सामाजिक र आर्थिक समस्यालाई चित्रण गरेर चलचित्र 'पहाड' निर्माण गरिएको बताएका छन्।

आगामी वैशाख १ गते प्रदर्शन मिति तय गरिएको सो चलचित्रको आइतबार श्रव्यदृश्य (टिजर) सार्वजनिक गर्दै निर्देशक घिमिरेले चलचित्रको कथाले पहाड मात्र

नभई समग्र देशकै अवस्थालाई दर्शाउने बताए। उनले भने- पहाड एकदमै सुन्दर ठाउँ हो। तर, पछिल्लो समय युवा पलायन भएका छन्, पहाडमा बसोबास गर्ने रोजगारीका लागि बसाइँ सरेका छन्। हेर्दा हेर्दै पहाड उजाड भई देखिन थालेको छ, यही विषयलाई लिएर चलचित्र तयार गरेको छ।

निर्देशक घिमिरेले दर्शकसँगै यो चलचित्र घर, परिवार र समाजसम्म विचारको रूपमा पुग्ने विश्वास व्यक्त गरे। भाग्यरत्न फिल्मस प्रा. लि.ले

व्यानरमा निर्माण गरेको 'पहाड' मा विपिन कार्की, सुनिल थापा, मदनकृष्ण श्रेष्ठ, रेनुनाथ योगी, अरुण क्षेत्री, रवीन्द्रसिंह वानियाँ, उमा गिरीलगायतका कलाकारको अभिनय रहेको छ। निर्देशक घिमिरेले कान्छी छोरी पञ्चमी घिमिरेलाई यसै चलचित्रमा फर्त अभिनेत्रीको रूपमा दर्शकसामु ल्याएका छन्।

'पाँच पाण्डव'को छायांकन शुरु

सन्त निरौलाको निर्देशनमा बन्न लागेको फिल्म 'पाँच पाण्डव'को छायांकन शुरु गरिएको छ। सोमबार भापाको नेपाल-भारत सीमावर्ती सहर काँकरभिट्टामा क्यामेरा र स्क्रिप्ट पूजा गरेसँगै फिल्मको छायांकन थालिएको हो। ४० दिनको छायांकन तालिका तय गरिएको यो फिल्मको अधिकांश दृश्य भापा जिल्लामा खिचिने जनाइएको छ।

नवीन श्रेष्ठ प्रस्तुतकर्ता रहेको फिल्ममा हरिवंश आचार्य, जितु नेपाल, अर्यन सिग्देल, महेश त्रिपाठी र सागर लम्साल (वलेको मुख भूमिका रहेछ। यसअघि फिल्ममा सीताराम कट्टेल (धुम्सुको पनि अभिनय रहने बताइएको थियो। तर, हाल अमेरिकामा रहेका उनी तत्काल नेपाल नफर्किने भएपछि निर्माण पक्षले उनको ठाउँमा महेश त्रिपाठीलाई लिएको बताइएको छ।

सिटिजन्स बैकमा रु. ४ करोड ९१ लाख हिनामिना

विराटनगर, चैत २। विराटनगरको कञ्चनवारीमा रहेको सिटिजन्स बैङ्कमा रु. ४ करोड ९१ लाख रुपैयाँ हिनामिना भएको छ। बैकका कर्मचारीको मिलेमतोमा सो रकम हिनामिना भएको भन्दै प्रहरीमा उजुरी परेको छ।

बैक प्रशासनले बैकमा कार्यरत कर्मचारीको मिलेमतोमा रकम हिनामिना भएको भन्दै जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङमा उजुरी परेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङका प्रहरी प्रमुख एसपी कविद कट्टवालले जानकारी दिए। उनले भने- हिनामिना भएको भन्दै उजुरी परेको छ, हामी छानविन गरिरहेका छौं। अहिले नै यसै हो भन्न सक्ने अवस्था छैन।

उनका अनुसार अनुसन्धानका लागि आवश्यक कागजात माग भएको र यसैका आधारमा छानविन प्रक्रिया अगाडि बढेको छ। घोठालामा को-को संलग्न भए भन्ने बारेमा अहिले खुलिनसकेको कट्टवालले बताए। बैक स्रोतका अनुसार घोठालामा ५ जना कर्मचारीको संलग्नता देखिएको छ। उनीहरू सबैका विरुद्धमा उजुरी परेको छ।

प्रहरीले उनीहरूको नाम भने खुलाएको छैन। सिटिजन्स बैक इन्टरनेशनल कञ्चनवारी शाखामा कार्यरत रोजी कँडेलको नेतृत्वमा सो घोठाला भएको आन्तरिक लेखापरीक्षणमा देखिएपछि उजुरी परेको प्रहरीले जनाएको छ। बैङ्कले गरेको आन्तरिक लेखापरीक्षणका क्रममा ठूलो परिमाणमा रकम हिनामिना भएको देखिएपछि बैङ्क प्रशासनले संलग्न कर्मचारीहरूलाई निलम्बन गरेको छ। उनीहरूलाई निलम्बनपछि कानूनी कारवाहीका लागि प्रहरीमा उजुरी दिएको छ। हिनामिना भएको रकम असुल उपर गर्न र दोषीलाई कारवाही गर्न जिल्ला प्रहरी कार्यालय मोरङमा जाहेरी दिइएको बैङ्कले जनाएको छ। बैङ्क स्रोतका अनुसार कर्मचारीहरूले मूर्ति खातामा राखेको रकमलाई धितो देखाएर नक्कली कर्जा फाइल खडा गरी रकम निकाले गरेको पाइएको छ।

मृत्युलाई स्वीकार्न 'डेथ फेस्ट'

थाइल्यान्डमा आयोजित अनौठो 'डेथ फेस्ट' नामक कार्यक्रमले मानिसहरूलाई जीवनको अन्तिम सत्य अर्थात् मृत्युबारे खुलेर सोच्न र स्वीकार गर्न प्रेरित गरिरहेको छ।

बैङ्क नजिकैको नोन्थाबुरी प्रान्तमा आयोजित तीनदिने कार्यक्रममा सहभागीहरूले मृत्युको सामना गर्ने मानसिक तयारीसँगै त्यसका व्यावहारिक पक्षबारे जानकारी पाउने अवसर पाएका छन्। दोस्रो वर्षमा प्रवेश गरेको यो कार्यक्रमले धेरैलाई असहज लाग्ने विषयलाई सार्वजनिक छलफलको केन्द्रमा ल्याएको छ।

थाइल्यान्डको सामाजिक र धार्मिक परम्परामा बौद्ध धर्मको गहिरो प्रभाव रहेको छ, जहाँ जन्म, बुद्धौली, रोग र मृत्यु जीवनका अनिवार्य दुःखका रूपमा व्याख्या गरिन्छ। यही दर्शनलाई आधार बनाएर कार्यक्रमले मृत्युको तयारी मात्र नभई, जीवनको अन्तिम समयसम्म राम्रो जीवनयापन कसरी गर्ने भन्ने विषयमा पनि ध्यान केन्द्रित गरेको छ।

कार्यक्रममा स्वास्थ्य सेवा, वित्तीय योजना, राहतमुखी हेरचाह, अन्त्येष्टि सेवा र स्मारक व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विभिन्न क्षेत्रका विज्ञ तथा संस्थाहरू सहभागी भएका थिए। यहाँ आयोजित वर्कशاپ र गतिविधिहरूले मृत्युको तयारी मात्र नभई, जीवनको अन्तिम दिनसम्म सम्मानजनक र अर्थपूर्ण जीवन कसरी जिउने भन्ने विषयमा केन्द्रित चर्चा गरेका थिए। कार्यक्रमका प्रमुख आयोजक तथा द क्लाउड म्यागाजिनका प्रधान सम्पादक ज्कोडकल्लो वङ्गीखानका अनुसार मृत्यु व्यक्तितगत घटना मात्र नभई परिवार र

समाजसँग जोडिएको विषय हो। उनले मानिसहरूले आफ्नो मृत्युबारे मात्र सोच्नुको सट्टा आफू पछि रहने परिवार र प्रियजनहरूको जीवनलाई कसरी सहज बनाउने भन्नेबारे पनि विचार गर्नुपर्ने बताइन्।

मेलेमा सबैभन्दा आकर्षक प्रदर्शनीमध्ये 'डेस्ट डाइ' नामक अनुभववात्मक गतिविधि रहेको थियो। यसमा आगन्तुकहरूले विभिन्न आकार र शैलीका कफिनभित्र सुत्दै माथि राखिएको ऐनामा आफ्नो प्रतिबिम्ब हेर्ने अवसर पाउँथे। आयोजकहरूका अनुसार यो अनुभव डर सिर्जना गर्नेभन्दा पनि जीवन र मृत्युबारे आत्मचिन्तन गराउने उद्देश्यले तयार गरिएको हो।

कार्यक्रममा सहभागी कार्यालय कर्मचारी फिनुट्टा सिहादले कफिनभित्र सुत्ने अनुभव शान्त र सौचनीय लागेको बताए। उनले आफू मृत्युबाट खासै डराउने व्यक्ति नभएको र जीवनको अन्तिम क्षण आए पनि त्यो अत्यन्त भयावह नहुने अनुभूति भएको बताए।

कार्यक्रममा वातावरणमैत्री अन्त्येष्टि प्रविधिहरू पनि प्रस्तुत गरिएका थिए। एउटा कम्पनीले माइक्रोबियम अर्थात् हुसीका जरा जस्तै फाइबरबाट बनाइने बायोडिग्रेडेबल कफिन प्रदर्शन गरेको थियो, जसले दफन प्रक्रियालाई प्राकृतिक रूपमा विघटन हुन सहयोग गर्छ। कम्पनीकी संस्थापक जिरारन कुमसाओका अनुसार यस्तो डिजाइनले वातावरणमैत्री अन्त्येष्टि संस्कृतिलाई प्रोत्साहन गर्ने उद्देश्य राखेको छ।

यद्यपि उनको कम्पनीले मुख्यतः घरपालुवा

जनावरहरूका लागि कफिन उत्पादन गर्ने गरेको छ। उनले मानिसहरूले आफ्ना घरपालुवा जनावरहरूको अन्तिम क्षणसम्म राम्रो हेरचाह गरेको अनुभूति गर्दा सान्त्वना पाउने बताए। उनका अनुसार कफिनको डिजाइन अन्तरिक्ष यान वा क्याप्युलजस्तो देखिने गरी बनाइएको छ, जसले प्रिय जनावरलाई अर्को संसारतर्फ पठाउने प्रतीकात्मक भाव दिन्छ।

कार्यक्रममा डिजिटल स्मारक सेवाहरू पनि प्रस्तुत गरिएका थिए। अनलाइन मेमोरियल प्लेटफर्म 'सेयरसोल्स' का संस्थापक नोप्यासवाइ पान्याजारेका अनुसार उनको सेबाले मानिसहरूलाई फोटो सुरक्षित राख्न र आफ्ना प्रियजनहरूको सम्झना तथा कथाहरू साझा गर्न डिजिटल स्थान उपलब्ध गराउँछ।

उनका अनुसार प्रारम्भिक रूपमा यो प्लेटफर्म परिवारका सदस्यहरूको सम्झना सुरक्षित राख्ने उद्देश्यले शुरू गरिएको थियो। तर, प्रयोगकर्ताहरूले आफ्ना घरपालुवा जनावरहरूको स्मृतिमा पनि स्मारक पृष्ठ बनाउन थालेपछि उनी आश्चर्यचकित भएको बताए। उनका अनुसार धेरै मानिसहरूले आफ्ना घरपालुवा जनावरबारे कथा र सम्झना सुरक्षित राख्न कुनै उपयुक्त स्थान नपाएको भन्दै प्लेटफर्मप्रति आभार व्यक्त गरेका छन्। उनले हरेक घरपालुवा जनावर आफ्नो मालिकका लागि परिवारका सदस्यजस्तै महत्त्वपूर्ण हुने भएकाले त्यस्ता सम्झनाहरू सुरक्षित राख्ने ठाउँको आवश्यकता बढ्दै गएको बताए।

घटनाले समाजमा असुरक्षा बढाएको भन्दै पीडित परिवारलाई अविश्वस्य न्याय दिने। उनीहरूले यस्ता जघन्य अपराधका दिलाउन सरकारको ध्यानाकर्षण गराए।

एक करोड ...

त्यस्तै बैकिङ कसुर मुद्दामा फरार रहेका एक प्रतिवादीलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिई कारागार चलान गरेको छ।

भापा जिल्ला अदालतको लगत नम्बर १४/४०९५ अनुसार २०८२ असार १२ गतेको फैसलाले बैकिङ कसुर मुद्दामा ५ दिन कैद र १३ हजार ७५० रुपैयाँ जरिवाना तोकिएका भापा भरपूर-५ वस्ने ४० वर्षीय बन्नु सहनीलाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको हो। बडा प्रहरी कार्यालय भद्रपुरबाट प्रहरी जवान युवराज श्रेष्ठको कमाण्डमा खटिएको टोलीले उनलाई आफ्नै घरबाट नियन्त्रणमा लिएको प्रहरीले जनाएको छ।

नियन्त्रणमा लिइएका सहनीलाई भापा जिल्ला अदालतमा उपस्थित गराइएको थियो। उनले जरिवाना बापतको रकम बुझाएपछि तोकिएको ५ दिन कैद भुक्तानका लागि कारागार चलान गरिएको प्रहरीले जनाएको छ।

उता चोरी मुद्दामा फरार रहेका दुई प्रतिवादीलाई पनि प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएको छ। नेपाल प्रहरी अन्तर्गत इलाका प्रहरी कार्यालय दमकको टोलीले दमक नगरपालिका-३ वस्ने २६ वर्षीय सुजन मगर र २४ वर्षीय सन्दीप माझीलाई नियन्त्रणमा लिएको हो।

भापा जिल्ला अदालतको लगत नम्बर १४/४०९६ अनुसार २०८२ असार ३० गतेको फैसलामा उनीहरूलाई चोरी मुद्दामा पीडित राहत कोषमा १६० रुपैयाँ जरिवाना तिन आदेश गरिएको थियो। सोही मुद्दामा फरार रहेका उनीहरूलाई प्रहरी चौकी बाघखोरबाट खटिएको प्रहरी सहायक निरीक्षक मोहनकुमार श्रेष्ठ नेतृत्वको टोलीले आइतबार बिहान करिब ७ बजे दमक-३स्थित उनकै घरबाट

नियन्त्रणमा लिएको प्रहरीले जनाएको छ। नियन्त्रणमा लिइएका दुवै जनालाई थप अनुसन्धानका लागि इलाका प्रहरी कार्यालय दमकमा राखिएको छ।

त्यस्तै लागूऔषध मुद्दामा सजाय तोकिएपछि फरार रहेका एक प्रतिवादीलाई पनि प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। भापा जिल्ला अदालतको २०७८ माघ २ गतेको फैसला अनुसार लागूऔषध मुद्दामा २ महिना ८ दिन कैद र ५ हजार रुपैयाँ जरिवाना तोकिएका भापा अर्जुनधारा-११ वस्ने २१ वर्षीय रोहन दर्जीलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाको फैसला कार्यान्वयन टोली र इलाका प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतको संयुक्त टोलीले उनलाई आफ्नै घरबाट पक्राउ गरेको प्रहरीले जनाएको छ। प्रहरी सहायक हवलदार उत्तम कट्टवालको नेतृत्वमा खटिएको टोलीले उनलाई पक्राउ गरी इलाका प्रहरी कार्यालय अन्तर्गतमा राखी आवश्यक प्रक्रिया अघि बढाइएको छ।

समानुपातिक ...

नेकपा माओवादी र राप्रपाबीच प्रतिस्पर्धा हुने परम्परा थियो। कतिपय निर्वाचनमा तालमेल पनि भएको हो। तर, पछिल्लो निर्वाचनले त्यो समीकरण तोडिदिएको छ। रास्वपाको उदयसँगै भापाको राजनीतिक भूगोल नै फेरिएको छ।

यो परिणाम अब केवल चुनावी हार-जीतको विषय रहेन। मतदाताले स्थापित दलहरूलाई दिएको चेतवनी जस्तै बनेको छ। नेतृत्वको पुनर्संरचना, नीति तथा कार्यक्रमको पुनरावलोकन र स्थानीय मुद्दामा प्रभावकारी उपस्थिति को अभावले पुराना दलहरू कमजोर भएको सन्देश मतपरिणामले दिएको छ। यद्यपि भापाका पुराना दलको

संगठनात्मक आधार अझै बलियो रहेको मानिन्छ। स्थानीय तह, पार्टी संरचना र कार्यकर्ताको नेटवर्कका कारण कोभिड, एमाले र राप्रपाले आगामी निर्वाचनमा पुनरागमनको सम्भावना राख्न सक्छन्।

तर, आफूना कार्यकर्ता र आम मतदाताको मन जित्न सहज छैन। त्यसका लागि दलहरूले परम्परागत राजनीतिक शैली परिवर्तन गर्दै नयाँ पुस्ताको अपेक्षा अनुसारको नेतृत्व, पारदर्शिता र प्रभावकारी जनसम्पर्कलाई प्राथमिकता दिने पर्छ।

यसबीच, भापाका अहिलेको अवस्थामा पुराना दलको राजनीतिक अस्तित्व र भविष्यको दिशा समानुपातिक सांसदहरूको सक्रियता, रणनीति र नेतृत्व क्षमताले धेरै हदसम्म निर्धारण गर्ने देखिएको छ। राजनीतिक रूपमा ऐतिहासिक प्रभाव बोकेको भापा अहिले परिवर्तनको प्रयोगशाला बनेको छ- जहाँ पुराना दलले आफ्नो आधार जोगाउने संघर्ष गरिरहेका छन् भने नयाँ शक्तिले आफ्नो प्रभाव संस्थागत बनाउने प्रयासको आरम्भ गरेको छ। निर्वाचनको मत परिणामलाई हेर्दा समानुपातिकतर्फ पनि नयाँ भनिएको रास्वपा नै शीर्ष स्थानमा छ। त्यस्तै हर्क साम्पाड नेतृत्वको श्रम संस्कृति पार्टीको उपस्थिति पनि कोशीमा दबिलो देखिएको छ।

इतिहासका ...

कडा कारवाही गर', 'हत्या हिंसा बन्द गर' र 'जहाँ छोरी डराउँछे, त्यहाँ समाज असफल हुन्छ' जस्ता नारा लेखिएका प्लेकार्ड बोकेका थिए।

पूर्वाञ्चल

सम्पादकीय

विश्वास जित्न नसक्दा

गत फागुन २१ गते सम्पन्न प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचनमा कोशी प्रदेशका अधिकांश उम्मेदवारले जमानत नै जोगाउन सकेनन् । प्रदेश निर्वाचन कार्यालय कोशीका अनुसार सम्पन्न निर्वाचनमा प्रतिनिधिसभा सदस्यको निर्वाचनमा कूल चार सय पञ्चानव जनाले प्रतिस्पर्धा गरेका थिए ती मध्ये तीन सय उमान्दस्य जनाले अवश्यक मत ल्याउन नसक्दा जमानत गुमाएका छन् । उम्मेदवार बनेका प्रतिस्पर्धीहरू मध्ये स्थापित दलकै उम्मेदवारले पनि सदर मतको दश प्रतिशत पनि ल्याउन नसक्दा यो पटक जमानत जफत हुनेको संख्या उच्च रहेको छ ।

प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन ऐन २०७३ को दफा ७१ को उपदफा १ अनुसार प्रत्यक्ष तर्फको निर्वाचन प्रणालीमा सदर मतको दश प्रतिशत मत प्राप्त गर्न नसक्दा जमानत जफत हुने व्यवस्था छ । यसका आधारमा कोशी प्रदेशका चौध जिल्लाका अट्टाइस निर्वाचन क्षेत्रका गरी कूल एकासी दशमलब छ प्रतिशत उम्मेदवारले धरौटी वापत बुझाएको रकम राज्यकोषमा जम्मा हुने भएको छ । निर्वाचन आयोगका अनुसार देशभरका करिब दुई हजार नौ सय जना उम्मेदवारको धरौटी जफत भएको छ ।

सम्पन्न निर्वाचनको अर्को एउटा रमाइलो पक्ष हो कि देशभरका तीन सय पचास जना उम्मेदवारले आफू स्वयमले आफूलाई पनि भोट दिएनन् । अर्थात् उनीहरूले शून्य मत प्राप्त गरे । चौतीस सयभन्दा बढीले उम्मेदवारी दिएका अधिकांशको आवश्यक मत प्राप्त नहुँदा धरौटी वापतको रकम नै जफत हुने अवस्थामा पुग्नु प्रतिस्पर्धालाई सामान्य ठान्ने भूल हुनसक्छ । यसपटकको निर्वाचनमा पुराना र स्थापित भनिएका दलहरूकै उम्मेदवारका पनि धरौटी वापतको रकम जफत हुने भएको छ ।

कोशी प्रदेशका चौध जिल्लामध्ये अट्टाइस वटा निर्वाचन क्षेत्र मध्ये भापा, मोरङ र सुनसरीमा धेरै उम्मेदवार थिए । मोरङका छ वटा निर्वाचन क्षेत्रमा एक सय दश जना उम्मेदवार मध्ये एकानव्वे, भापाका पाँच क्षेत्रमा नव्वे जना र सुनसरीका चार क्षेत्रमा एक सय दश जना उम्मेदवार थिए । तर ती मध्ये भापाका बाह्र जना, सुनसरीका दश जना र मोरङका उन्नाइस जनाले जमानत जोगाएका छन् । त्यस्तै कोशीका अन्य जिल्लाहरूका निर्वाचन क्षेत्रमा अधिकांश उम्मेदवारले धरौटी जोगाउन सकेनन् । यसपटकको निर्वाचन विगतभन्दा भिन्न परिस्थितिमा भएका कारण पनि जमानत जफतको संख्या बढेको हुनसक्छ । वर्षौंदेखि शासन सत्ता हातमा लिएकाहरूका क्रियाकलापको असन्तुष्टि मतपत्रमा व्यक्त हुँदा परिवर्तनको भावना लिएर आएको रास्वपाप्रतिको आकर्षणले मतदाता संगठित भए । जसका कारण अधिकांश उम्मेदवार मतदाताको रोजाइमा परेनन् । यसलाई स्थापित दलहरूले शिक्षाको रूपमा ग्रहण गर्नुपर्ने सन्देशका रूपमा लिनु पर्दछ ।

मध्यपूर्वमा अमेरिका, इजरायल र ईरानको भाले जुधाई

भुवन तामाङ

हालै मध्यपूर्वमा अवस्थित ईरानमा इजरायल र अमेरिकाले एकसाथ सैन्य आक्रमण गरिरहेका छन् । ईरानका सर्वोच्च नेता आयतुल्ला अली खमेनेई समेत ४० उच्च पदाधिकारीहरू आक्रमणबाट मारिएका छन् । ईरानमा भारी नोकसानि भइरहेको छ, तर दुनियालाई आश्चर्यमा पार्ने गरी ईरानले पनि लटवार गरिरहेको छ ।

मध्यपूर्वमा अमेरिकी सैन्य नेटवर्क :
अमेरिकाले मध्यपूर्व भर १९ स्थायी र अस्थायी सैन्य आधारहरूको नेटवर्क सञ्चालन गर्छ, जसमा सबैभन्दा ठूलो कतारको अल उदीद एयर बेसमा १० हजार सैनिकहरू थिए । सात अमेरिकी स्थायी सुरक्षा प्रतिष्ठानहरू बहराइन, इजिप्ट, इराक, जोर्डन, कुवेत, कतार, साउदी अरेबिया र संयुक्त अरब इमिरेतमा छन् र २०२५ बीचसम्म उक्त क्षेत्रमा ४० हजारदेखि ५० हजारसम्म अमेरिकी सैनिकहरू तैनाथ भएका थिए । यी आधारहरूले ईरानलाई पश्चिम र दक्षिणबाट घेरेका छन् ।

हाल पश्चिम गल्फमा यूएसएस अब्राहाम लिङ्गन र यूएसएस जिन्डाल्ड आर फोर्ड फाइटर एअरक्राफ्ट क्यारियर तथा युद्धपोतको उपस्थितिले अमेरिकी अपरेसन सशक्त बनाइएको छ । यी नाविकीय-शक्ति विमान वाहक पोतहरूको संयुक्त कर्मचारी संख्या १० हजारभन्दा बढी छन् साथै एक सय ३० भन्दा बढी फाइटर जेटहरू साथमा बोकेका छन् । सो क्षेत्रका सबै अमेरिकी आधारहरूलाई इरानी सेनाले वैध लक्ष्य मानेर इरानी मिसाइल र ड्रोनहरूले आक्रमण गरिरहेका छन् र ती आधारहरू नराम्रोसँग नष्ट भएका छन् ।

खाडी मुलुकका देशस्थित अमेरिकी बेशहरूमा इरानको आक्रमण :
अरब क्षेत्रका छ वटा मुलुकमा रहेका अमेरिकी सैन्य लक्ष्यहरूले इरानी आक्रमण भोगेका छन् । अमेरिकाले ईरानविरुद्ध अपरेसन एफिक प्युरी सञ्चालन गरेपछि इरानले पनि अमेरिकी सैन्य र कुटनीतिक अयाहरूमा प्रत्याक्रमणहरू गरेको छ । इरानी प्रत्याक्रमणलाई अमेरिकी सैन्य आधारहरूले रोक्न नसक्दा अमेरिका आफै पनि चर्कित परेको छ ।

ईरानले प्रहार गरेका अमेरिकी आधारहरू :
मुवफक साल्ती एयर बेस जोर्डन, अली अल-सालेम एयर बेस कुवेत, प्रिन्स सुलतान एयर बेस साउदी अरेबिया, क्याम्प बुइइड कुवेत, क्याम्प अरिफजान कुवेत, मुहम्मद अल-अहमद कुवेत नेवल बेस कुवेत, अल-उदेद एयर बेस कतार,

अल-धाफ्रा एयर बेस यूएई, र जेबेल अली पोर्ट यूएई, नेवल सपोर्ट एक्टिभिटी, बहराइन (अमेरिकी पाँचौं फ्लीटको मुख्यालय), मनामा, बहराइन (अमेरिकी सैनिकहरूको बसोबास भएको विभिन्न होटलहरू) र आर्बल अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल, इराक (विमान स्थलसँगै रहेको अमेरिकी आधार) ।

इरानको रणनीति :
इरान माथि हवाई मिशन सञ्चालन गर्ने अमेरिकाले क्षमता कम गर्ने र उसका हवाई साधनहरू अफ टाढा सार्ने बाध्य बनाउने रणनीतिले इरान काम गरिरहेको छ । ताकि अमेरिकाले आक्रमण जारी राख्ने क्षमतामा कमी आओस् । विश्लेषक अनुशर फारुकीद्वारा गरिएको प्रारम्भिक गणना अनुसार इरानविरुद्ध अमेरिकी मिशन क्षमता ३५-५०% ले घटेको पाइएको छ । इरान अमेरिकी सेनालाई अन्धा बनाइरहेको छ । राडारहरू नष्ट गरेपछि संकेत पाउन छाडिएको छ । संघर्षको पहिलो दिनमै इरानी शाहेद ड्रोनले अमेरिकाले

गर्न कठिन भएको छ । पूर्व सूचना प्रणालीले संकेत नपाउँदा इजरायलको प्रतिरक्षा प्रणाली पनि अन्धा भएको छ र इरानी मिसाइलहरू मन लागेको ठाउँमा प्रहार भइरहेका छन् । इजरायलमा रहेका थाड, पेट्रियाट, एरो, डेभिड स्लिट्ज, आइरन डोम लगायतका प्रतिरक्षा प्रणाली सबै इरानले मिसाइल हानेर नष्ट पारिदिएको छ ।

जोर्डनको मुवफक साल्ती एयर बेस, साउदी अरेबियाको प्रिन्स सुलतान एयर बेस र संयुक्त अरब इमिरेट्सका दुई इमिरेट्समा सञ्चालित बेसहरूमा अमेरिकी निर्मित टर्मिनल हाई अल्ट्रिच्युड एरिया डिफेन्स थाड ब्याट्रीसँग जडित एएनटीएपवाइ-२ राडार प्रणालीहरूमा इरानले हमला गरेको सेटलाइट टस्वीरहरू समेत देखाइएका छन् । जोर्डन र साउदी अरेबियामा पाँच सय मिलियन यूएस डलरका प्रणालीहरू पूर्णरूपमा नष्ट भएका छन् । अमेरिकाले प्रारम्भिक चेतावनी र थाड पूर्वाधारको विनाशले देखाउँछ कि आगामी दिनमा इरानी क्षेप्यास्त्रहरूले सजिलै लक्ष्यमा बिनाश गर्न सक्नेछन् ।

अभावमा अमेरिकी सेनाहरू आफ्नै जेटहरू चिन्न छाडे र अमेरिकाले मित्रदेश कुवेतका सेनाले पनि अमेरिकी विमान चिन्न सकेनन् । तसर्थ फ्रेन्डली फायर भएको हुन सक्छ । यसरी पनि इरानले आफूविरुद्धको युद्धलाई कमजोर पारिदिएको छ । इरान सुक्ष्म प्रहारको अभियानमा संलग्न छ, जसको उद्देश्य अमेरिकी विमानलाई खसाल्नु, अमेरिकी उन्नत ब्यालिस्टिक क्षेप्यास्त्र रक्षा नेटवर्कलाई कमजोर पार्नु देखिएको छ ।

फाइनासियल तथा टेक जायन्ट कम्पनीलाई तर्साउने इरानको अर्को रणनीति :

खाडी मुलकस्थित अमेरिकी तथा इजरेली फाइनासियल तथा टेक जायन्ट कम्पनीहरूलाई तर्साउने थालेको छ । विश्वका टप कम्पनीहरूका आर्थिक कारोबार कार्यालय, मेधा बित्री स्टोरहरू र विश्वका टप बैंकका शाखाहरू खाडी मुलकका टप विश्वहरूमा सञ्चालित छन् । इरानको धम्कीपछि तिनीहरूले आ-आफूना कार्यालय बन्द गरी पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई त्यहाँबाट स्थानांतरण गर्न थालेका छन् । जसले गर्दा खाडी मुलकहरू, साउदी अरब, यूएई, कुवेत, कतार, बहरैन आदि मुलुकमा आर्थिक संकट निम्तिएको छ । खाडी मुलुकहरू अमेरिका र इजरायल समर्थक भएका कारण इरानले उक्त कदम चालेको बताइएको छ । जसले गर्दा अमेरिका र इजरायलमा समेत ठूलो आर्थिक मन्दी आउने निश्चित देखिन्छ ।

कमजोरी र बलिया पक्षहरू :

अहिलेसम्मको परिदृश्य अनुसार अमेरिका र इजरायलको राडार लगायत प्रतिरक्षा प्रणाली कमजोर रहेको देखिएको छ । जसलाई इरानले सजिलै भेदन र नष्ट गर्न सकेको छ । इरानतर्फ प्रतिरक्षा, नेभी, बायुसेना र खुफिया कमजोर रहेको देखिएको छ । बलियो पक्षमा, अमेरिका र इजरायलको फाइटरजेट प्रयोगबाट मिसाइल प्रहार गर्ने क्षमता बलियो रहेको र इरानको जमिनदेखि जमिनमा मिसाइल हाल्ने क्षमता बलियो देखिएको छ ।

मनोबल :
मनोबलका हिसाबले अमेरिका र इजरायल डरपोक रहेका र इरान शहीद हुन तयार रहेको देखिएको छ । तसर्थ मनोबलका हिसाबले इरान बलियो देखिएको छ ।

युद्धमा हार :

इजरायल हारमान लगेभए तयार अवस्था छ । इजरायल प्रायः ध्वस्त भइसकेको छ । इरानको मिसाइल आक्रमणमा इजरायलका प्रधानमन्त्री बेन्जामिन नेतान्याहु मारिएका आशंका बढेको छ । किनकि उनी हतादेखि सार्वजनिक रूपमा देखापरेका छैनन् । ठूलो नोकसानका बीच पनि अमेरिका हारमान तयार देखिएको छैन । राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले १८ वटा शक्तिशाली बमबर्षक बि-२ विमान यूके पठाएका छन् । सायद ट्रम्प इरानमा ठूलो आक्रमण गर्ने मुडमा छन् । इरान शहीद हुन तयार छ । शहीद हुनु भनेको मनोवैज्ञानिक रूपमा बिजयी हुनु हो । भौतिक रूपमा नष्ट भएपनि जीत निकाल्नु हो तर तीन देसको भाले जुधाइमा को बिजयी हुन्छ अनिश्चित छ । कामना गरौं कि युद्ध चाँडै खतम होस् र शान्ति छाओस् ।
(एजेन्सीको सहयोगमा)

बहराइनस्थित नेभल सपोर्ट एक्टिभिटीमा रहेको एएनटीएपिएस-५९ राडार डोम नष्ट गरियो । चार हजार तीन सय मिलियन यूएस डलरको प्रणाली ध्वस्त भयो । सैन्य उपकरण निर्माण गर्ने कम्पनी लर्कहिल मार्टिनले २००७ मा निर्माण गरेको संसारको एकमात्र ३६०-डिग्री कवरेज मोबाइल राडार जुन सामरिक ब्यालिस्टिक मिसाइल पता लगाउन क्षमता रहेको बताइएको थियो सो इरानले नष्ट गरिदिएको छ ।

अरबौं डलरका अमेरिकी राडारहरू नष्ट :
सेटलाइट छविहरू र भिडियो फुटेज अनुसार, कुवेतको क्याम्प अरिफजान र अली अल-सालेम एयर बेसमा र संयुक्त अरब इमिरेट्सको अल-धाफ्रामा राडार डोमहरू नष्ट भएका छन् । कतारको अल-उदेद एयर बेसमा, विश्वमा केवल छवटा मात्रै रहेका एकअर्ब डलर मूल्यको एएलएफएपिए-१३२ प्रारम्भिक चेतावनी राडार २८ फेब्रुअरीमा इरानी ब्यालिस्टिक मिसाइलद्वारा आक्रमण गरिएको कतारको रक्षा मन्त्रालयले बताएको छ । यी राडारहरू नष्ट हुँदा अमेरिका र इजरायललाई इरानी मिसाइल ट्रायक

फाइटर जेटमा इन्धन रिफ्युलिङ गर्ने जहाजहरू अतिग्रस्त :

पाँच अमेरिकी वायु सेना रिफ्युलिङ जहाजहरू साउदी अरबको प्रिन्स सुलतान एयर बेसमा इरानको प्रहारले क्षतिग्रस्त भएका वालस्टिट जर्नलले अमेरिकी अधिकारीहरूलाई उद्दत गर्दै जनाएको छ । गत हप्ता पश्चिमी इराकमा अमेरिकी केसी-१३५ स्ट्रुटो ट्याङ्कर रिफ्युलिङ विमान खसेको थियो, जसमा रहेका सबै छ चालक दलका सदस्यको मृत्यु भएको सेन्ट्रमले पुष्टि गरेको छ । इरानले सो विमान आफूले खसालेको दाबी गरेको छ ।

कुवेतमा अमेरिकी फाइटर जेट कसले फ्यान्टो ? कुवेतमा मार्च ३ मा अमेरिकाले तीन फाइटर जेट उड्डाउनुदेखि जमिनमा खसेर नष्ट भएका थिए । भुलवश फ्रेन्डली फायर भएको भनेर अमेरिकाले बताएको थियो भने इरानले आफूले जेटहरू खसाएको बताएको छ । आशंका यो गरिएको छ कि जब इरानले कुवेत लगायत अन्य ठाउँमा रहेका अमेरिकी राडारहरू नष्ट गरियो तबदेखि सही सूचना या संकेतको

सामाजिक सञ्जालमा युद्ध सम्बन्धी एआई नक्कली सामग्री फैलिँदै

इरान-अमेरिका युद्धका बारेमा सामाजिक सञ्जाल विशेषगरी एक्समा कृत्रिम बौद्धिकता (एआई)बाट बनाइएका नक्कली तस्वीर र भिडियोहरू तीव्ररूपमा फैलिँरहेका छन् । गलत सूचना रोक्न एक्स प्लेटफर्मले कडा नीति घोषणा गरे पनि युद्ध सम्बन्धी भ्रामक सामग्रीको प्रसार भने रोकिएको छैन । अनुसन्धानकर्ताहरूका अनुसार मध्यपूर्व युद्ध शुरु भएपछि एआईले बनाइएका दृश्य सामग्रीहरूको बाढी आएको छ । यसले अधिल्ला इन्टरका समयमा देखिएका सामग्रीहरूभन्दा धेरै ठूलो परिमाणमा सामाजिक सञ्जालमा फैलिएको छ, जसका कारण प्रयोगकर्ताहरूलाई वास्तविक र बनावटी सामग्री छुट्ट्याउन कठिन भएको छ ।

युद्धका क्रममा 'प्रामाणिक सूचना' जोगाउने प्रयास स्वरूप उक्त एक्सले गत साता नयाँ नीति घोषणा गरेको थियो । त्यस अनुसार एआईबाट बनाइएको युद्ध सम्बन्धी भिडियो वा तस्वीर पोस्ट गर्दा त्यसलाई स्पष्ट रूपमा उल्लेख नगरेमा सामग्री सिर्जनाकर्तालाई प्लेटफर्मको आम्दानी साभोदारी कार्यक्रमबाट ९० दिनका लागि

निलम्बन गरिने बताइएको छ । बारम्बार नियम उल्लङ्घन गरे स्थायी रूपमा प्रतिबन्ध लगाइने चेतावनी पनि दिइएको छ । यो नीति लागू गरिए पनि गलत सूचना रोक्न पर्याप्त भएको छैन भन्ने चिन्ता अनुसन्धानकर्ताहरूले व्यक्त गरेका छन् । रणनीतिक संवाद सम्बन्धी एक अनुसन्धान संस्थाका अनुसन्धानकर्ता जो बोडनारका अनुसार उहाँले निगरानी गर्ने सामाजिक सञ्जाल सामग्रीहरू अर्को पनि युद्ध सम्बन्धी

कृत्रिम बुद्धिमत्ताबाट बनाइएका तस्वीर र भिडियोहरूले भरिएका छन् ।

उहाँका अनुसार केही प्रिमियम खाताहरूबाट समेत भ्रामक सामग्री फैलिएको देखिएको छ । यस्ता खाता मध्ये एकले इजरायलमाथि इरानले कथित रूपमा 'आणविक क्षमतायुक्त' आक्रमण गरेको दृश्य देखाउने कृत्रिम भिडियो साभोदारी गरेको थियो । उक्त सामग्रीले प्लेटफर्मको नीति घोषणा सम्बन्धी सन्देशभन्दा पनि धेरै पटक हेरिएको थियो । एएफपीको विश्वव्यापी तथ्य-जाँच सञ्जालले ब्राजिलदेखि भारतसम्म विभिन्न देशहरूमा फैलिएका युद्ध सम्बन्धी कृत्रिम नक्कली सामग्रीहरू पहिचान गरेको छ । ती सामग्री मध्ये केही भिडियोहरूले बम विस्फोट भएको दृष्टान्तभित्र रोइरहेका अमेरिकी सैनिक, इरानी फण्डाको छेउमा घुँडा टेकाइएका अमेरिकी सेना वा अमेरिकी नौसैनिक जहाजहरू नष्ट भएको दृश्य देखाउँछन् । तर ती सबै दृश्य कृत्रिम रूपमा तयार पारिएका हुन् ।

यस्ता सामग्रीहरू वास्तविक तस्वीर र भिडियोसँग मिसिएर फैलिँदा तथ्य-जाँचकर्ताहरूलाई पनि छिटो पहिचान गर्न कठिन भएको बताइएको छ । साथै उक्त सामाजिक सञ्जालको आफ्नै एआई संवाद प्रणालीले समेत कहिलेकाहीँ प्रयोगकर्ताहरूलाई भ्रामक जानकारी दिएको देखिएको छ । अनुसन्धानकर्ताहरूका अनुसार सामाजिक सञ्जालको आम्दानी प्रणालीले पनि यस्तो सामग्री फैलिन प्रोत्साहन दिएको छ । प्रिमियम खाताले दर्शक र सहभागीताका आधारमा आम्दानी पाउने भएकाले सनसनीपूर्ण वा गलत सामग्री पोस्ट गर्दा आर्थिक लाभ हुने सम्भावना बढेको छ । उदाहरणका रूपमा एउटा प्रिमियम खाताले दुवैको बुर्ज खलिफा गगनचुम्बी भवनसँग सम्बन्धित कृत्रिम भिडियो पोस्ट गरेको थियो । उक्त सामग्रीलाई कृत्रिम रूपमा बनाइएको भनेर उल्लेख नगरी पोस्ट गरिएको भए पनि हटाइएको थिएन र त्यो करिब २० लाख पटक हेरिएको थियो । यसअघि प्रकाशित एक प्रतिवेदनले उक्त सामाजिक सञ्जाल कम्पनीले इरान सरकारसँग सम्बन्धित केही

खाताबाट प्रचार सामग्री फैलिँदा आर्थिक लाभ कमाएको देखिएको दाबी गरेको थियो । त्यसपछि कम्पनीले त्यस्ता केही खाताबाट प्रमाणीकरण चिह्न हटाएको बताइएको छ । विशेषज्ञहरूका अनुसार कम्पनीले घोषणा गरेको नीति सैद्धान्तिक रूपमा गलत सूचना रोक्ने प्रयास भए पनि यसको पश्चात् अझै सामाजिक सञ्जालको आम्दानी प्रणालीले पनि यस्तो सामग्री फैलिन प्रोत्साहन दिएको छ । प्रिमियम खाताले दर्शक र सहभागीताका आधारमा आम्दानी पाउने भएकाले सनसनीपूर्ण वा गलत सामग्री पोस्ट गर्दा आर्थिक लाभ हुने सम्भावना बढेको छ । उदाहरणका रूपमा एउटा प्रिमियम खाताले दुवैको बुर्ज खलिफा गगनचुम्बी भवनसँग सम्बन्धित कृत्रिम भिडियो पोस्ट गरेको थियो । उक्त सामग्रीलाई कृत्रिम रूपमा बनाइएको भनेर उल्लेख नगरी पोस्ट गरिएको भए पनि हटाइएको थिएन र त्यो करिब २० लाख पटक हेरिएको थियो । यसअघि प्रकाशित एक प्रतिवेदनले उक्त सामाजिक सञ्जाल कम्पनीले इरान सरकारसँग सम्बन्धित केही

खाताबाट प्रचार सामग्री फैलिँदा आर्थिक लाभ कमाएको देखिएको दाबी गरेको थियो । त्यसपछि कम्पनीले त्यस्ता केही खाताबाट प्रमाणीकरण चिह्न हटाएको बताइएको छ । विशेषज्ञहरूका अनुसार कम्पनीले घोषणा गरेको नीति सैद्धान्तिक रूपमा गलत सूचना रोक्ने प्रयास भए पनि यसको पश्चात् अझै सामाजिक सञ्जालको आम्दानी प्रणालीले पनि यस्तो सामग्री फैलिन प्रोत्साहन दिएको छ । प्रिमियम खाताले दर्शक र सहभागीताका आधारमा आम्दानी पाउने भएकाले सनसनीपूर्ण वा गलत सामग्री पोस्ट गर्दा आर्थिक लाभ हुने सम्भावना बढेको छ । उदाहरणका रूपमा एउटा प्रिमियम खाताले दुवैको बुर्ज खलिफा गगनचुम्बी भवनसँग सम्बन्धित कृत्रिम भिडियो पोस्ट गरेको थियो । उक्त सामग्रीलाई कृत्रिम रूपमा बनाइएको भनेर उल्लेख नगरी पोस्ट गरिएको भए पनि हटाइएको थिएन र त्यो करिब २० लाख पटक हेरिएको थियो । यसअघि प्रकाशित एक प्रतिवेदनले उक्त सामाजिक सञ्जाल कम्पनीले इरान सरकारसँग सम्बन्धित केही

आजको राशिफल

ज्योतिषी **ड. रमेशचन्द्र शर्मा**
फोन सम्पर्क नं. : ९८५११५४६९९

मेघ (वृ. च. वे. जो. ला. लि. लु. ले. लो. अ.)
विपरीत लिङ्गीसाथीबाट साथ र सहयोग प्राप्त हुनेछ, पराक्रममा बृद्धि हुनेछ, तपाईंको समय उत्तमसिद्धि रहेको छ ।
वृष (इ. उ. ए. ओ. बा. बि. बु. बे. जो.)
बौलिक प्रभावले आयआर्जनमा पछि परिएला, बोल्दा विचार पुऱ्याउनुहोला, प्रियजनसँग भेट हुने समय रहेको छ ।
मिथुन (का. कि. कु. घ. ड. ड. के. को. हा.)
मेहनतले राम्रो परिणाम प्राप्त हुनेछ, दिगो फाइदा

हुने काम प्रारम्भ हुने समय रहेको छ, दाम्पत्य जीवन शुभी रहला, उत्साह बढ्ने योग रहेको छ ।
कर्कट (हि. हु. हे. हो. डा. डि. डु. डे. डो.)
समय दिन नसक्दा काम विग्रन सक्छ, व्यवसायमा नोक्सानी व्यहोर्नुपर्ला, पैसरी आउने खर्चले चिन्ता बढाउन सक्ला धैर्य गर्नुहोला ।
सिंह (मा. मि. मु. मे. मो. टा. टि. टु. टे.)
यथेष्ट धन लाभको योग आएको छ, बोली तथा वाणीको प्रभावमा बृद्धि हुनेछ, मिष्ठान

भोजनको योग छ, मन प्रफुल्ल रहला ।
कन्या (टो. प. पि. पु. ष. ण. ठ. ड. ढो.)
बोलीमा विचार पुऱ्याउनुहोला, राम्रो बोल्दा पनि नराम्रो सुनीन सक्छ, गुप्ताङ्कमा समस्या देखिन सक्छ, सतर्क रहनुहोला ।
तुला (र. रि. रू. रे. रो. ता. ति. तु. ते.)
तपाईंको आजबाट पराक्रम बढेर जानेछ, विग्रन लागेको काम बनिनाले होशला बढ्नेछ, छोटो दुरीको रमाइलो यात्रा हुनाले मन हर्षित रहने छ ।

शुक्र (तो. ना. नि. नु. ने. नो. या. टि. यु. यि.)
मनमा सन्ताप बढेर जानेछ, क्रोधलाई नियन्त्रणमा राख्नुहोला, अधिक खर्च हुने समय हुनेछ, मावलीबाट श्रम समाचारको योग छ ।
धनु (ले. लो. म. मि. मु. घ. फा. ट. ने.)
समय अनुकूल रहेको छ, नयाँ कामको प्रस्ताव आउनेछ, बौलिको भरमा थपुने काम फत्ते हुनाले मन प्रसन्न रहला ।
मकर (मो. ज. जि. सि. सु. खे. खो. गा. गि.)
मिश्रित फलको समय छ, काममा उतारचढाव

आउन सक्छ, खानपानमा ध्यान दिनुहोला, स्वास्थ्य त्यति राम्रो हुने छैन ।
कुम्भ (गु. गे. गो. सा. सि. सु. से. सो. दा.)
लामो दुरीको यात्रा हुनेछ, भाष्यले साथ दिनेछ, कार्यसिद्धिको योग परेको छ, टाढाएका मित्रसँग भेट हुने समय रहेको छ ।
मीन (दि. दु. ध. ङ. ज. दे. दो. च. चि.)
आजको दिन समयले साथ दिएको छ, नचिताएको ठाउँबाट धन आगमन हुँदा मन खुशी हुनेछ, तर परिवारजन विमुख हुनेछन् ।

मिति २०८२/१२/०२ सोमबारको सुनचाँदी मूल्य

ख्वापावाला
सुन प्रति तोला रु. ३०९,५००-
चाँदी
प्रति तोला रु. ५,२६५-

